

Sámit

– okta álbmot
njealjji riikkas

- 40 000 *sámi Norggas*
- 20 000 *sámi Ruotas*
- 7 500 *sámi Suomas*
- 2 000 *sámi Ruoššas*

SÁMIT DAHJE SÁPMELAČČAT leat Suoma, Norgga, Ruošša ja Ruota álgoálbmot. Sápme-
laččat leat okta álbmot geat orrot dán njealjji riikkas. Sápme-
laččain leat iežaset árbe-
virolaš eatnamat, ja iežaset sierralágan giella, kultuvra, historjá ja ealáhusat.

Sápmi lea namma sápmelaččaid árbevirolaš guovllus. Sápmi-sátni gávdno buot sámi suop-
maniin. Dat vuolgá dan namas maid sámit ieža geavahit alcceseaset, *sámit* dahje *sápmel-
laččat*. Ovdalaš áigge gohčoduvojedje sápmelaččat iešgudetlágan namahusaiguin eará
gielain, nu go «lapper» dahje «finner» dárogillii, «lappar» ruotagillii ja «lappalaiset» suoma-
gillii. Dán áiggi lea namma *Sámi* dahje *Saami* válđojuvvon atnui engelasgielas, ja nu maiddái
ohcangirjjiin ja máilmmeviidosas álgoálbmot ovttasbarggus gos sámit leat aktiivvalaččat
oassálastán.

Nu guhkás maŋás áiggis go gávdnojit gáldut, duodaštit ahte sámit leat dolin orron dain
guovlluin davvin mat odne leat Davviríkkat, ja Guoládatnjárggas, gos sámi ássanguovlu
lea maid odne. Sis-Finnmárkkus Norggas ja Ohcejoga gielddas Suomas leat sámit eanetlo-
gus. Lea meroštallojuvvon ahte leat gaskal 60- ja 70 000 sápmelačča; sullii 40 000 Norggas,
20 000 Ruotas, 7 500 Suomas ja 2 000 Ruoššas.

Norggas čilge 1987 Sámelága §2–6 sápmelačča sihke giellalaš ja subjektiivvalaš eavttuiguin.
Das čilgejuvvo ahte sii geat julggaštit iežaset atnit sápmelažžan, ja geain juogo lea sáme-
giella ruovttugiellan, dahje lea dahje lea leamaš vánhnen, vánhenvánhnen dahje máttarvánhnen, geas
lea dahje lea leamaš sáme-
giella ruovttugiellan, dahje geas lea vánhnen gii lea dahje lea leamaš
čálihu-
vvon sámi jienastuslohkui, sáhttet gáibidit iežaset sierra čálihit sámi jienastuslohkui
ássangiell-
das ja sáhttet válljejuv-
vot Sámedigái. Sápme-
laččat geat leat Suomas, Ruoššas
ja Ruotas eret ja leat orron Norggas unnimusat golbma jagi, maiddái sáhttet čálihit iežaset
jienastuslohkui, go ollaš-
uhttet Sámelága §2–6 eavttuid.

www.samediggi.no

www.galdu.org

Samene – en håndbok, Karasjok 2003